

LESJA KOMMUNE

Årsberetning 2023

Årsberetningen er en redegjørelse fra kommunedirektøren. Den presenterer og analyserer kommunens utvikling, spesielt de faktorer som påvirker resultat og finansiell stilling. Fremstillingen skal hjelpe leserne til å kunne vurdere kommunens historiske og fremtidige utvikling.

Alle kjente utgifter og inntekter gjennom året, skal gå fram av drifts- eller investeringsregnskapet. Driftsregnskapet viser utgifter og inntekter for kommunen i den daglige driften. Investeringsregnskapet viser kommunens utgifter og inntekter i forbindelse med investeringer og finansiering av dette. Brutto driftsresultat; gir uttrykk for resultatet av den ordinære driften inklusive avskrivninger og skal i prinsipp minimum finansiere utgifter til renter og avdrag.

Netto driftsresultat; viser oss hva kommunen har igjen etter at alle drifts- og finansutgifter er kostnadsført og avskrivninger er tilbakeført, Engangseffekter er ikke hensyntatt.

Brutto og netto driftsresultat.

Fig 1. Hovedtall fra driftsregnskapet (alle tall i hele tusen)

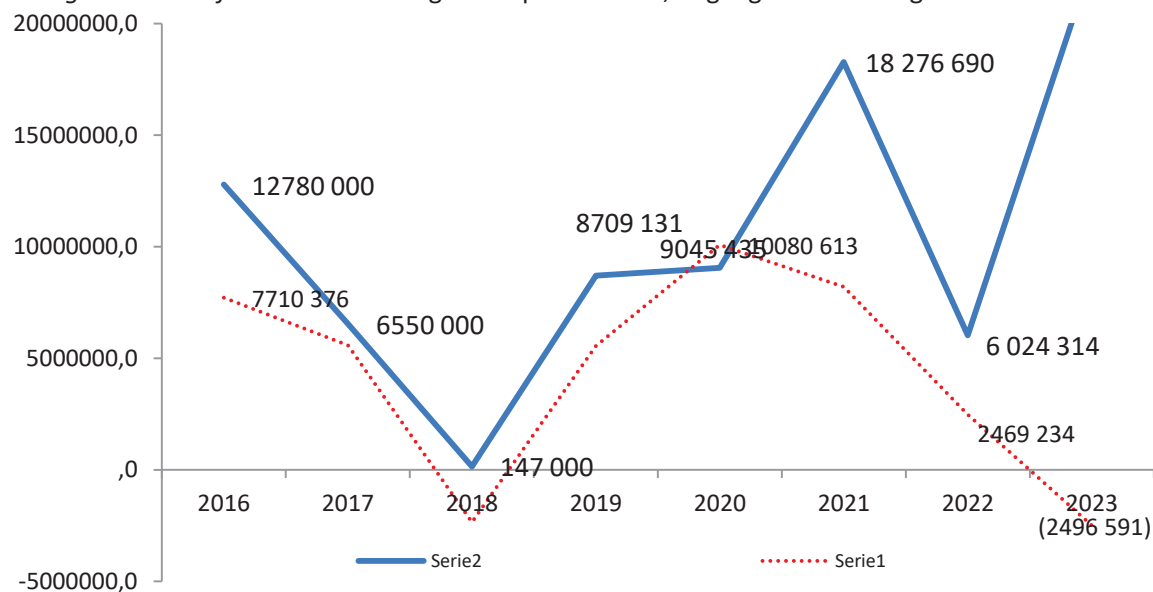
Hovedtall fra drift	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Regnskap 2022
Sum driftsinntekter	307 661	286 957	283 723
Sum driftsutgifter	295 516	288 045	289 152
Brutto driftsresultat	12 145	(1 088)	(5 429)
Netto finans	(7 728)	(12 044)	(6 392)
Netto driftsresultat	22 752	6 367	6 024
Korrigert netto driftsresultat	(2 496)	(11 245)	2 469

2023 kom ut med ett brutto driftsresultat på 12,1 millioner kroner. Dette er en forbedring på 17,5 millioner sammenligna med regnskap 2022.

Netto driftsresultat ble et overskudd på 22,7 millioner, dette tilsvarer 7,4 % av driftsinntektene og er hele 16,4 millioner bedre enn budsjett.

Fig 2. Netto driftsresultat 2016-2023

Korrigert netto driftsresultat er korrigert for premieavvik, engangshendelser og bundne fond.

Premieavvik og amortisering.

Premieavvik framkommer slik:

Forfalt premie

- administrasjonskostnad

- netto pensjonskostnad

= premieavvik

Hvis pensjonspremien overstiger netto pensjonskostnad (positivt premieavvik) skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring eller motsatt ved negativt premieavvik. Nettoeffekten på driftsresultatet er at det inntektsføres eller utgiftsføres et lavere eller høyere beløp enn den faktiske premien.

Den kortsiktige fordringen (premieavvik) kan behandles på to måter. Enten føres direkte i regnskapet som en kostnad eller inntekt påfølgende år eller føres som en kostnad eller inntekt med 1/7 per år de neste 7 årene, amortisering. Nettoeffekten i regnskapet over tid er den samme. Lesja kommune har siden 2014 benytta 7 års amortisering.

Korrigert netto driftsresultat.

Alle regnskap inneholder poster som er med på å "forstyrre" det reelle økonomiske resultatet. Derfor benytter man begrepet korrigert netto driftsresultat. Her tar man vekk disse elementene og viser driftsresultatet uten disse. I kommuneregnskapet er det særlig to poster som påvirker. Netto bundne fondsavsetninger som hovedsakelig viser periodiseringer av inntekter i regnskapet. Premieavviket, differansen mellom betalt pensjonspremie og estimert netto pensjonskostnad, bokføres som en inntekt eller utgift. Som fig 2 viser har det ikke vært vesentlige forskjeller mellom netto driftsresultat og korrigert netto driftsresultat før i 2021 og det har derfor ikke vært noe stort fokus på dette. I 2023 er avsetning/bruk av bundne fond positiv med 1,9 millioner, netto premieavviket 16,9 millioner og i tillegg er det korrigert for engangseffekten fra EF+ avtalen vi har med Eidefoss på 6,3 millioner Dette medfører at vi får et korrigert netto driftsresultat på -2,4 millioner.

Korrigert netto driftsresultat på -2,4 millioner den mest presise beskrivelse av resultatet og handlingsrommet for 2023.

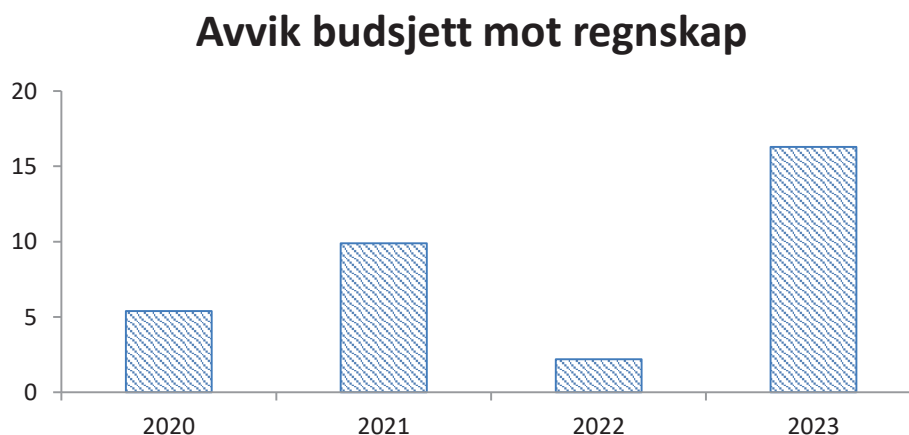
Avvik mellom regnskap og budsjett 2023.

Det totale avviket i netto driftsresultat 2023 mellom budsjett og regnskap ble 16,4 millioner.

Avviket på totale driftsinntekter 21 millioner og totale driftsutgifter 7 millioner er mere betydelige.

På inntektssiden er det skatt, rammetilskudd og overføringer som skiller seg ut. På kostnadsområdet er det høyere lønns- og prisvekst enn forutsatt og betydelige inntekter fra premieavvik som er hovedforklaringen.

Fig 3. Avvik budsjett mot regnskap 2020-2023.

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
1 Rammetilskudd	106 292 430	109 140 000	-2 847 570	103 218 307
2 Inntekts- og formuesskatt	60 378 920	54 883 000	5 495 920	61 564 583
3 Eiendomsskatt	11 677 036	10 950 000	727 036	7 124 280
4 Andre skatteinntekter	7 768 670	7 600 000	168 670	7 659 759
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	391 633	200 000	191 633	247 072
6 Overføringer og tilskudd fra andre	60 740 482	45 004 850	15 735 632	49 576 257
7 Brukerbetalinger	8 512 073	7 699 000	813 073	7 931 760
8 Salgs- og leieinntekter	51 900 637	51 480 862	419 775	46 401 911
9 Sum driftsinntekter	307 661 881	286 957 712	20 704 169	283 723 929
10 Lønnsutgifter	154 545 636	151 849 742	2 695 894	149 073 148
11 Sosiale utgifter	22 347 934	26 572 434	-4 224 500	33 719 557
12 Kjøp av varer og tjenester	71 909 680	64 708 815	7 200 865	63 012 236
13 Overføringer og tilskudd til andre	28 377 646	25 414 454	2 963 192	25 502 117
14 Avskrivninger	18 335 240	19 500 000	-1 164 760	17 845 805
15 Sum driftsutgifter	295 516 137	288 045 445	7 470 692	289 152 864
16 Brutto driftsresultat	12 145 744	-1 087 733	13 233 477	-5 428 935

Driftsinntekter

- Rammetilskudd:
Beregnes etter KS sin prognosemodell ved budsjettering. Pga økt skatteinntekter reduseres rammetilskudd.
- Inntekts- og formuesskatt:
Beregnes etter KS sin prognosemodell ved budsjettering. Skatt på inntekt og formue fikk en nedgang på 4,7 % på landsbasis. Dette må sees i sammenheng med at skatteinntektene i 2022 var ekstraordinært høye. Lesja fikk i 2023 en reduksjon på 0,7 % sammenligna med 2022 regnskapet. Mot budsjett er skatteinntektene 5,4 millioner høyere. Dette skyldes at nasjonalbudsjettet er oppjustert 2 ganger i løpet av 2023 med totalt 8 milliarder.
- Eiendomsskatt:
Eiendomsskatten kom ut på budsjett i 2023. Noen flere nye enheter en forutsatt i budsjett. Generell skattesats var 6 ‰. Bolig og fritidseiendom hadde 2 ‰.
- Andre skatteinntekter:
Posten består av konsesjonsavgift på 6 millioner og naturressurskatt på 1,7 millioner.
- Andre overføringer og tilskudd fra staten:
Posten består av tilskudd fra Husbanken.
- Overføringer og tilskudd fra andre:
Posten kom på hele 15,7 millioner over budsjett. Refusjoner fra staten 6,3 millioner over budsjett, her utgjør ressurskrevende brukere 2,9 millioner. Sykelønnsrefusjon 6 millioner over budsjett. MVA kompensasjon 1,9 millioner over budsjett.

- Brukerbetaling:
Brukerbetalinger 813 073 kr over budsjett. Største delen av dette er innenfor legetjenesten og sjukeheimen.
- Salgs- og leieinntekter:
Bygningskontroll, oppmåling, gebyrinntekter noe under. Tilknytningsavgift godt over budsjett.

Driftsutgifter

- Lønnsutgifter:
Totalt 2,7 millioner over budsjett, men betydelige avvik innenfor de ulike lønnsområdene. Fast lønn ligger 1,4 millioner under budsjett. Vikar og overtid ligger 3,7 millioner over budsjett. Det budsjetteres kun med kjente vikarutgifter, eks ved langtidssykemelding. Korrigert for lønnsrefusjoner er vi ca 3 millioner under budsjett. Refusjoner inntektsføres på inntektsposten *Overføring og tilskudd fra andre*.
- Sosiale utgifter:
Totalt 4,2 millioner under budsjett. Innbetalt premie for 2023 var hele 9 millioner høyere en 2022. Samla pensjonskostnad (etter avkastning) KLP ble 2,3 millioner lavere en 2022. Dette medførte et rekordhøyt premieavvik på 16,9 millioner.
- Kjøp av varer og tjenester:
Totalt 7,2 millioner over budsjett. Overskridelsene skyldes noe den fortsatt høye prisveksten. Det fordeler seg på flere områder, men strømutfgifter, konsulentbruk, vedlikeholdsutgifter og reparasjoner er de postene som skiller seg mest ut.
- Overføringer og tilskudd til andre:
Totalt 2,9 millioner over budsjett. MVA er budsjettert 1,9 millioner for lavt. Utbetaling av tilskudd til næringsdrivende, lag og foreninger 1 million.

Prosentvis fordeling.

Fig. 4 Prosentvis fordeling av inntekter

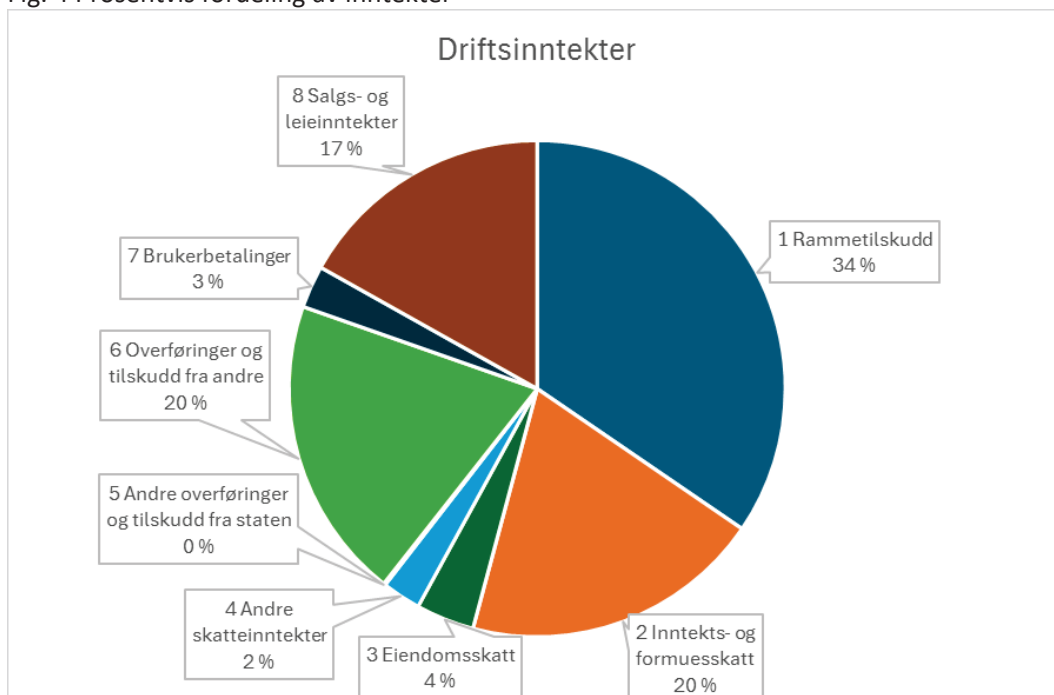
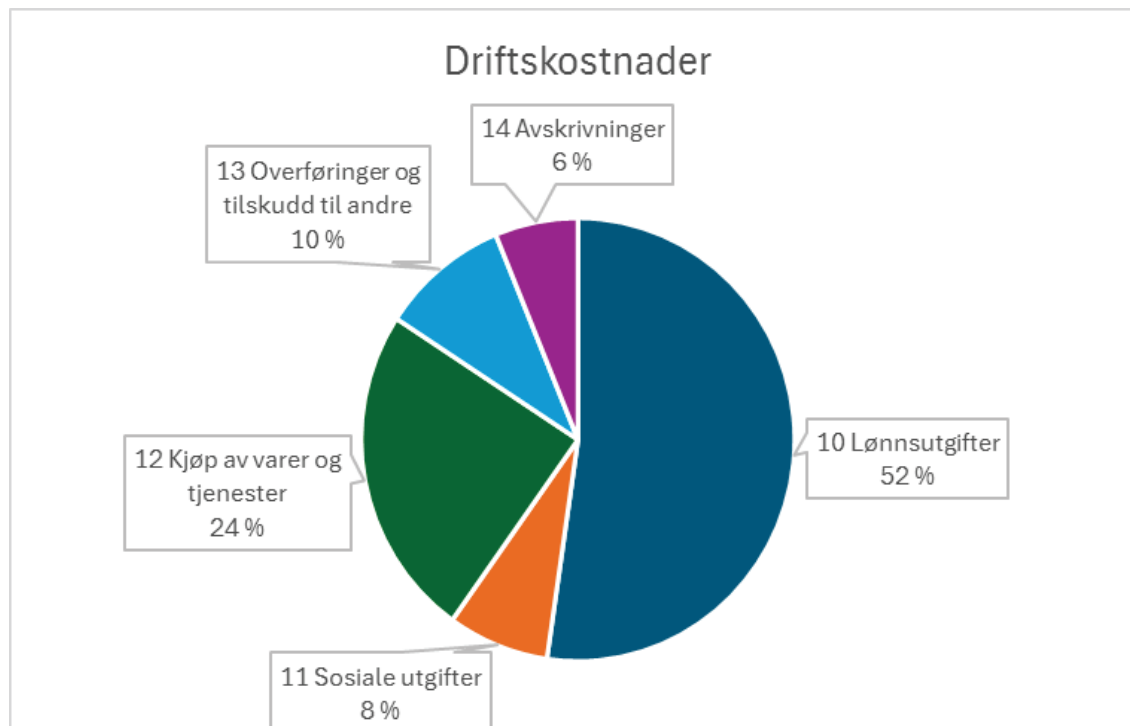

Fig. 5 Prosentvis fordeling av kostnader

Analyse av tjenesteområdene

Vi deler opp analysen av tjenesteområdene i lønn og sosiale kostnader minus refusjoner, andre utgifter og inntekter. Resultatet for hvert tjenesteområde sammenlignes med budsjett. Tabellen er korrigert for premieavvik og fondsbruk. Den er derfor ikke direkte sammenlignbar med oppstilling etter §5-4, 2. Tjenesteområdene fikk ett samla overforbruk på 4,8 millioner. Årsakene er mange og sammensatte i nok et år prega av store økonomiske endringer. Avvikene er kommentert av tjenesteledere.

Tjenesteområde		Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik
Oppvekst og kultur	Lønn/sos.utg minus ref.	8 302 753	8 144 231	158 522
	Andre utg.	7 439 735	5 970 200	1 469 535
	Inntekter	-13 094 371	-10 839 700	-2 254 671
	Resultat	2 648 117	3 274 731	-626 614
Støtte - økonomi	Lønn/sos.utg minus ref.	3 548 317	3 609 865	-61 548
	Andre utg.	10 800 820	11 168 757	-367 937
	Inntekter	-24 059 813	-23 988 700	-71 113
	Resultat	-9 710 676	-9 210 078	-500 598
Støtte - fellestjenester	Lønn/sos.utg minus ref.	11 944 316	11 883 989	60 327
	Andre utg.	8 356 172	7 005 643	1 350 529
	Inntekter	-8 693 563	-8 677 375	-16 188
	Resultat	11 606 925	10 212 257	1 394 668
Stab - næring / samfunnsutvikling	Lønn/sos.utg minus ref.	795 304	706 492	88 812
	Andre utg.	6 639 157	6 186 161	452 996

	Inntekter	-2 110 857	-1 961 505	-149 352
	Resultat	5 323 604	4 931 148	392 456
Stab - organisasjonsutvikling / helse	Lønn/sos.utg minus ref.	1 756 722	2 264 719	-507 997
	Andre utg.	6 891 609	7 079 200	-187 591
	Inntekter	-177 197	-39 000	-138 197
	Resultat	8 471 134	9 304 919	-833 785
Lesjaskog skole	Lønn/sos.utg minus ref.	11 239 613	10 511 831	727 782
	Andre utg.	2 413 131	1 983 800	429 331
	Inntekter	-975 775	-767 000	-208 775
	Resultat	12 676 969	11 728 631	948 338
Lesja skole	Lønn/sos.utg minus ref.	22 758 623	22 770 000	-11 377
	Andre utg.	4 852 842	3 877 000	975 842
	Inntekter	-3 232 080	-2 713 000	-519 080
	Resultat	24 379 385	23 934 000	445 385
Lesjaskog barnehage	Lønn/sos.utg minus ref.	5 868 231	5 707 452	160 779
	Andre utg.	397 967	360 000	37 967
	Inntekter	-978 005	-866 000	-112 005
	Resultat	5 288 193	5 201 452	86 741
Lesja barnehage	Lønn/sos.utg minus ref.	12 839 922	12 480 700	359 222
	Andre utg.	629 326	555 000	74 326
	Inntekter	-1 971 941	-1 950 000	-21 941
	Resultat	11 497 307	11 085 700	411 607
Helse og rehabilitering	Lønn/sos.utg minus ref.	17 758 701	18 370 209	-611 508
	Andre utg.	4 011 466	3 526 700	484 766
	Inntekter	-7 193 753	-4 351 900	-2 841 853
	Resultat	14 576 414	17 545 009	-2 968 595
Lesja sjukeheim	Lønn/sos.utg minus ref.	24 205 312	24 028 062	177 250
	Andre utg.	3 472 014	2 428 000	1 044 014
	Inntekter	-4 981 186	-4 070 000	-911 186
	Resultat	22 696 140	22 386 062	310 078
Hjemmebaserte tjenester	Lønn/sos.utg minus ref.	22 918 716	21 201 921	1 716 795
	Andre utg.	3 467 244	2 551 751	915 493
	Inntekter	-6 754 732	-6 046 375	-708 357
	Resultat	19 631 228	17 707 297	1 923 931
Miljøarbeidertjenesten	Lønn/sos.utg minus ref.	17 349 269	15 501 432	1 847 837
	Andre utg.	790 265	785 695	4 570
	Inntekter	-5 814 539	-4 610 763	-1 203 776

	Resultat	12 324 995	11 676 364	648 631
Barneverntjenesten	Lønn/sos.utg minus ref.	6 924 523	6 921 848	2 675
	Andre utg.	1 671 426	1 207 750	463 676
	Inntekter	-3 251 378	-3 319 855	68 477
	Resultat	5 344 571	4 809 743	534 828
Landbruk	Lønn/sos.utg minus ref.	3 829 939	4 052 235	-222 296
	Andre utg.	1 137 379	1 065 850	71 529
	Inntekter	-2 636 898	-2 633 113	-3 785
	Resultat	2 330 420	2 484 972	-154 552
Teknisk	Lønn/sos.utg minus ref.	16 614 724	14 989 155	1 625 569
	Andre utg.	35 407 344	30 783 157	4 624 187
	Inntekter	-30 961 122	-28 772 676	-2 188 446
	Resultat	21 060 946	16 999 636	4 061 310
Forvaltning	Lønn/sos.utg minus ref.	4 618 015	5 539 391	-921 376
	Andre utg.	1 896 182	3 568 605	-1 672 423
	Inntekter	-3 961 969	-5 295 250	1 333 281
	Resultat	2 552 228	3 812 746	-1 260 518

Oppvekst og kultur.

Området har et mindre forbruk på 626 614 kr.

Lønnsområdet har et merforbruk på 158 522.

På Biblioteket er det feilbudsjettert på lønn og dette førte til et merforbruk med nesten 400 000 kr. Det har vært noen langtidssykemeldinger og det er noe under budsjett fordi vi har fått refusjon av sykepenger.

Andre utgifter har et merforbruk på 1 469 535.

Årsaken til dette er at bosetting og oppfølging av flyktninger ble høyere enn budsjettert. Frivilligsentralen har hatt større utgifter til istandsetting av lokaler enn det som var på budsjettet.

Det er utbetalt mer i tilskudd enn budsjettert ca 2.2 millioner. Dette gjelder i hovedsak flyktninger og frivillighetssentral.

Støtte – økonomi

Området har et mindreforbruk på 500 598 kr.

Mindre forbruk på andre utgifter på kr. 367 937 skyldes mindre utgifter til konsesjonskraft og kjøp av tjenester som revisjon og kontrollutvalg. På lønnsområdet er det et mindre forbruk på kr. 61 548. Noe av dette er refusjon sykepenger. Kraftinntektene er ført her og er 310 000 mer enn budsjettert.

Støtte – Fellestjenester

Området har et mer forbruk på 1 394 668 kr. Tallene her er korrigeret for

Lønn har et merforbruk som fordeler seg på ansvarene folkevalgte styringsorgan, kommunedirektørens stab og fellestjenesten.

Utgiftene fikk et overforbruk på 1 350 529. Dette fordeler seg på flere ansvar, det kan nevnes at avlysning av konsert og advokatutgifter utgjør en stor del av overforbruket på ansvar folkevalgte styringsorgan. Det var ikke budsjettert med utgifter til kommunevalget som da utgjør et mer forbruk.

Forsikringer og lisenser har hatt en økning i forhold til budsjett.

Stab – næring/samfunnsutvikling.

Området har et mer forbruk på 392 456.

Det er mere lønnsutgifter til renhold av utleiebygg og næringskonsulent enn det som var budsjettet.

Et mer forbruk på andre utgifter på 452 996 skyldes i hovedsak tilskudd til kjøp av leilighet i leilighetsbygg i sentrum.

Spillemidler på sti til Tusshheim kom inn i år, men var budsjettet tidligere år.

Stab – organisasjonsutvikling/helse

Området har et mindre forbruk på 833 785.

Det har vært langtidssykmelding på området og det har ikke vært bemannet på tildelingskontoret i perioden.

Samarbeidsutgifter med Dovre kommune gikk ned med 200 000. Refusjoner er 800 000 høyere enn budsjettet.

Lesjaskog skole, SFO, samfunnshus og svømmehall

Avvik på lønn skyldes i hovedsak ekstra kostnader som gjelder vedtak rundt enkeltelever og sykefravær.

Sykefraværet har vært høyere enn forventet i år, som har ført til høyere lønnsutgifter. Skolen har god kontroll på driftsutgiftene, men vi ser økte energikostnader, avgifter og gebyrer. Skolen har noe høyere inntekter enn budsjettet. Dette skyldes statstilskudd og refusjon andre kommuner som ikke var budsjettet. Vi ser at elevene rapporterer på Elevundersøkelsen at de trives og skolen har høye grunnskolepoeng.

Lesja skole 2023

Lønn og sosiale utgifter: Underforbruk på 11 377 kr, men budsjett ble oppregulert med 1 million i løpet av 2023. Skyldes i hovedsak ekstra kostnader ved ansettelse av mer personell på SFO. 12 gratistimer for 1.- 2.trinn gjorde tilbudet mer populært, noe som krever større voksenteitet. Uforutsette sykmeldinger resulterte i større vikarbruk enn budsjettet. Et mindre avvik på ansvar 210' assistent skyldes elevvedtak hvor vi måtte styrke ressursene inn mot enkeltelever.

Andre utgifter: Negativt avvik på 975' (skole og svømmehall). Strømkostnadene langt større enn budsjettet.

Inntekter: Positivt avvik på 519'. Mer inntekter enn budsjettet. Refusjoner fra andre kommuner og økt brukerbetaling bidro til større inntekter enn budsjettet.

Resultat: Lesja skole hadde et positivt resultat på 445`for budsjettåret 2023.

Lesjaskog barnehage

Området har mer forbruk på 86 741.

På lønn er avviket på bruk av vikarer og ekstrahjelp. Økte lønnskostnader gir økt pensjonsinnbetalinger og arbeidsgiveravgift. Refusjon av sykepenger reduserer kostnaden slik at den blir på 161 000.

Andre utgifter har et avvik fra budsjettet på 37 967 mer forbruk enn budsjettet. Dette er økte priser på energi og matvarer. Inntektene er ca 100 000 mer enn budsjett og dette er brukerbetalinger, statstilskudd og refusjon fra andre.

Lesja barnehage

Budsjett kr 11 085 700,-, og regnskap kr 11 497 307,-, det vil si et negativt avvik på kr 411 607,-

Overforbruket er lønnsrelatert, hovedsakelig på grunn av vikarbruk. Så lenge vi ikke budsjetterer med en vikarpott som tilsvarer behovet, vil vi få en ekstra kostnad ettersom pensjonsutgifter og arbeidsgiverpenger ikke refunderes fra NAV.

På drift og inntektssida er det mindre avvik mot budsjett.

Helse og rehabilitering

Området har et mindreforbruk på 2,9 mill.

Lønn kommer ut ca 600 000 under budsjett. Økte inntekter skyldes Statstilskudd vi har mottatt. For prosjektstillingene innen psykisk helse og helsestasjon utgjør statstilskuddet 750 000. Andre utgifter har et underforbruk totalt sett på 70 000. Vi ser at det er økte kostnader på energi og div. lisenser. Vi har hatt vakanse på noen av stillingene i løpet av 2023 noe som også bidrar til overskuddet.

Lesja sjukeheim

Lønn/sosiale utgifter: Negativt avvik på kr 177 250.

- Betaling av overtid kr 205 000.
- Høyere pensjonskostnader enn budsjettet.
- Ekstra nattevakt (fra 21.08.23, ifb. pålegg etter branntilsyn våren 2023) ca kr 180 000.

Andre utgifter: Negativt avvik på kr 1 044 014.

- Energikostnader ca kr 200 000 over budsjett.
- Utgifter til medisiner ca kr 100 000 over budsjett.
- Medisinsk forbruksmateriell ca kr 180 000 over budsjett.
- Andre utgifter og inventar ca kr 75 000 over budsjett (bl.a innkjøp av seng og 8 nattbord).
- Vaskeritjenester (vask arbeidstøy, sengetøy og håndklær) kr 60 000 over budsjett.
- Vikarbyrå ifb. innleie av sykepleier (sommeren 2023) ca kr 400 000.
- Utskrivningsklare pasienter fra sykehus (som det ikke var kapasitet til å ta imot på sjukeheimen) ca kr 70 000.

Inntekter: Positivt avvik på kr 911 186.

- Økt brukerbetaling pga økt belegg, ca kr 500 000 mer enn budsjettet.

Tiltak:

- Fokus på arbeidsmiljø, sykefravær og vikarbruk. Minst mulig bruk av overtid. Prøve å unngå innleie av vikarbyrå i 2024.
- Fokus på innkjøpsrutiner og valg av varer.
- Kr 300 000 til nye senger lagt inn i investeringsbudsjettet for 2024.
- Se på evt innsparingsmuligheter på energi sammen med de andre brukerne av Helsehuset.

Årsberetning Kjøkkenet på Helsehuset (lå under Helse- og rehab store deler av 2023)

Lønn/sosiale utgifter:

- Høyere pensjonskostnader enn budsjettet.

Andre utgifter:

- Matvarer ca kr 400 000 over budsjett. Lavt budsjettet de siste årene, økte matvarepriser.
- Andre utgifter ca kr 40 000, pga reparasjoner bl.a varmeskap.
- Vaskeritjenester kr 60 000, ikke budsjettet med.

Inntekter:

- Betaling kost ca kr 275 000 mer enn budsjettet. Økt salg.

Tiltak:

- Økt budsjett på matvarer i 2024. Fokus på å holde kostnader nede.
- Leder sjukeheimen har ansvar for kjøkkenet fra 2024.

Hjemmebaserte tjenester

Lønn/sosiale utgifter; Negativt avvik på kroner 1 923 931.

Dette skyldes et for lavt lønnsbudsjett i utgangspunktet og et for lavt vikarbudsjett.

Dette skyldes også i stor grad at KLP pensjon og arbeidsgiveravgiften ble mye høyere enn budsjettet.

Konsulent stilling på 50 % var heller ikke budsjettet for i budsjettet 2023

Stort avvik på rundt 200 tusen/1500 kroner natten for brannvakter på nystuggu som ikke var budsjettert for. Vi har også måtte leie inn ferievikarer og ekstravakter noe som har ført til overtidstillegg.

Tiltak:

- Bedre kontroll på vakter og vikarbruk. Bedre utnyttelse av ressursene på tvers mellom avdelingene
- Hospitering mellom avdelingene innad i hjemmebaserte tjenester.
- Økt tverrfaglig samarbeid på helsehuset og etter hvert forankre endringsstrategier blant de ansatte
- Bruke og tilrettelegge for at de ukrainske flyktningene kan jobbe på helsehuset, samtidig som de får norskopplæring
- Redusere dieselutgiftene våre med å kjøpe elbil nummer to og tre i 2024. Da er alle tre bilene våre elektrisk.

Negativt avvik på trygdeleiligheter på kr 243.832. I 2023 hadde vi tre leiligheter stående tomme. De hadde vi ikke inntekter på, men utgifter som strøm.

Negativt avvik på vaskeritjenester. I budsjettet 2023 hadde vi ikke budsjettert for dette. Tiltak som ble innført på helsehuset: fordelingsnøkkel mellom avdelingene førte til at vi fikk økte kostnader innen vaskeritjenester.

Negativt avvik på strøm og matutgifter, spesielt på Eldres Senter på kroner 199.907.

Negativt avvik på taxi regninger for innbyggere som skal på dagsenteret enten på Helsehuset og på Eldres Senter.

HBO er en relativt stabil tjeneste med lavt sykefravær og lite gjennomtrekk av personale. Våre utfordringer er rekrutering. Da spesielt til Eldres senter.

Tiltak:

- Økt synlig ledelse
- Økt bevisstgjøring på økonomi og sparing
- Økt fokus på arbeidsmiljø
- Jobbe med forankring av endringsstrategier sammen med de ansatte
- Øke kompetansen blant de ansatte med internundervisning og kurs.

Miljøarbeidertjenesten 2023

I løpet av 2023 har vi ikke klart å ha full dekning i turnus, dette har medført at det ligger vacanse vakter som de faste ansatte må dekke.

Det største avviket for miljøarbeidertjenesten ligger fortsatt under overtidspost. Dette pga. 100%vac sykepleierstilling som har stått vac. nesten hele 2023 og manko på sommervikarer. Det ble enighet i at vi ikke hentet inn bemanningsbyrå til sommeren da dette ville ha blitt mer kostbart en å kjøre overtid på de faste ansatte som ville ta ekstravakter.

Miljøarbeidertjenesten er en relativt stabil tjeneste som ikke har de store utfordringene, men vi ser som resten av helsesektor at vi sliter med rekrutering og dette har gitt oss økonomiske utfordringer i form av vikarbruk og overtid i løpet av 2023, rekrutering vil fortsatt være vår største utfordring i årene som kommer. Vi ser på alternative turnusordninger for årene som kommer, dette for å gjøre Miljøarbeidertjenesten til en mer attraktiv tjeneste å jobbe i.

Barnevernstjenesten Lesja og Dovre

Totalt viser regnskapet et merforbruk på 535000,-

Det positive avviket på lønn og sosiale utgifter skyldes vakanse i stillinger grunnet permisjoner gjennom året. Det negative avviket på tiltak i og utenfor familien, skyldes i all hovedsak tre utgiftsposter: kjøp av eksterne konsulenter, forlenget opphold på institusjon og kjøp av tjenester fra settekommune.

Bruken av eksterne konsulenter skyldes i all hovedsak vakanser på bemanning, men kan også i noen tilfeller benyttes ved lange avstander. Det er viktig å gjøre en kost- nytte analyse i hvert enkelt tilfelle.

Målet om reduksjon i 2023 er delvis innfridd ved at tjenesten kan vise til en reduksjon sammenlignet med 2022. Kostnadene ble allikevel større enn budsjettet grunnet vakanser i tjenesten og økt saksmengde utover i driftsåret. Ved å dekke opp vakante stillinger i 2024, vil tjenesten med stor sannsynlighet nå målet om redusert bruk av kostbare konsulent- tjenester.

Egenandelen for kommunen for institusjonsplass er nå 182700,- pr mnd. En forlengelse av ett tiltak i overgangen til året, gav raskt utslag på budsjettet.

Ved inhabilitet hos leder eller tjenesten i en barnevernssak, må statsforvalter oppnevne settekommune. Settekommunen får da overført ansvaret for den aktuelle barnevernssaken i sin helhet. Inhabilitet forekommer svært sjelden, men i de tilfellene der det skjer, kan dette utgjøre store uforutsette kostnader. Midt- Gudbrandsdal barneverntjeneste er oppnevnt i en sak i Lesja kommune med en kostnad på totalt kr. 230000 for driftsåret 2023.

Barnevernet i Lesja og Dovre har iverksatt flere konkrete tiltak som vil synes i form av bedre tiltak og reduserte kostnader i årene fremover. I tråd med oppvekstreformen, skal barnevernet bidra med forebyggende arbeidet i tett samarbeid med andre instanser og samtidig sørge for å drifte et forsvarlig kjernebarnevern. Tjenesten har i 2023 gjort om 1,0 saksbehandlerstilling til tiltaksarbeider. Gevinsten ved denne satsingen er å gi barn og familier hjelp på et tidligere tidspunkt og på sikt føre til færre plasserte barn i fosterhjem og institusjon.

For å frigi tid til saksbehandlerne som jobber med undersøkelser, har tjenesten ansatt 50% merkantil i et vikariat for å dekke opp deler av vakansen på saksbehandlere. Det vil på forsommeren 2024 tas en vurdering på om tjenesten skal beholde den merkantile funksjonen og redusere tilsvarende saksbehandlerressurs. Det er viktig at tjenesten leverer på de lovpålagte oppgavene og overholder frister. Barnevernet har som mål å levere forsvarlige tjenester innenfor dagens stillingshjemler på 6,95 så lenge vakanser i tjenesten dekkes opp fortløpende.

Landbruk

Regnskapet for 2023 viser at landbruk har benyttet 154 552 kr mindre enn budsjettet. Lønnskostnader utgjør hoveddelen av differansen. Lønnskostnadene er ca 300 000 kr lavere enn budsjettet. Differansen skyldes vakante stillinger. Avdelinga har hatt ca 50 000 kr lavere inntekt enn budsjettet. Dette skyldes færre saker som kan faktureres. Gjennomførte arrangement har vært finansiert gjennom eksterne tilskudd.

Teknisk

Området har et overforbruk på 4 061 310.

På lønn er det merforbruk på 1 625 569 som skyldes overtid på kommunaltekniske tjenester, økte renholds kostnader, noe økning på stilling ført på vedlikehold Lesja skole og underbudsjettet pensjonsutgifter. Andre utgifter er det bruk 4 624 187 mer enn budsjettet. Dette skyldes større vedlikeholdskostnader administrasjonsbygninger som maling av kommunehuset. På utleie boliger er det en vannskade som økte kostnadene. Bilkostnader på kommunaltekniske tjenester har økt og det er bruk konsulenter vedrørende selvkostberegninger. En stor kostnad er også advokatutgifter i forbindelse med en rettsak som Lesja kommune vant og har fått tilkjent dekking av disse kostnadene. Renovasjon er blitt dyrere. Brannvesen ble 1 295 000 mer enn budsjettet. Brannsikring av øvrige bygg etter brannkontroll er en stor årsak til overforbruk på vedlikehold av bygninger. Større kostnader på kommunale veier kan skyldes uværet Hans. Det er fakturert 2 188 446 mer enn budsjettet som i hovedsak refusjon av merverdiavgift som henger sammen med overforbruket på andre utgifter.

Forvaltning

Totalt viser regnskapet et avvik fra budsjettet på -1.260.518 kr. Innen lønn/sosiale utgifter var det et avvik på -921.376 kr. Forvaltning hadde 1 stilling i vakanse innen oppmåling hele året pga. permisjon som ikke ble besatt, og en prosjektstilling innen plan som var budsjettet fra juni med 50%, og først besatt fra månedsskifte november/desember.

Når det gjelder inntekter er det kommet inn 1.333.281 kr mindre enn budsjettet. Dette skyldes mindre inntekter til grønt fond (ansvar 433 og 700), altså færre salg av nye hyttetomter som genererer inntekt til grøntfond jamfør utbyggingsavtaler. På den andre siden er det mer inntekter enn budsjettet med 307.267 kr på ansvar 605 bygningskontroll pga. stor byggeaktivitet. På ansvar 606 kart og oppmåling var det noe mer salg av eiendomsopplysninger og oppmålingsoppgaver enn budsjettet, som førte til en økt inntekt på 140.498 kr.

Forvaltning har fått ny gebyrforskrift og regulativ i april 2023 med helt ny inndeling der målet er at kommunen skal kunne sikre selvkostområdene innen plan, byggesak og oppmåling bedre og mer korrekt. Innen andre utgifter er det et avvik på -1.672.423 kr. Dette skyldes mindre bruk av grønne midler (ansvar 433 og 700) enn budsjettet, som kommer an på hvilke tiltak som omsøkes og ferdigstilles. Det ble også brukt mindre enn budsjettet innen ansvar 607 plan, pga. mindre bruk av konsulenter i forbindelse med kommuneplan.

Finanstransaksjoner, gjeld og utlån

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
17 Renteinntekter	5 299 419	1 455 600	3 843 819	2 728 248
18 Utbytter	7 663 441	7 000 000	663 441	6 258 339
20 Renteutgifter	10 424 324	10 500 000	-75 676	5 757 723
21 Avdrag på lån	10 267 429	10 000 000	267 429	9 621 420
22 Netto finansutgifter	-7 728 892	-12 044 400	4 315 508	-6 392 556
23 Motpost avskrivninger	18 335 240	19 500 000	-1 164 760	17 845 805
24 Netto driftsresultat	22 752 091	6 367 867	16 384 224	6 024 314
Korrigert netto driftsresultat	-2 496 592	-11 245 989		2 469 233

Finansinntektene utgjør 12,8 millioner som er en forbedring på 3,8 millioner fra 2022 og 4,2 millioner bedre enn budsjett. Aksjeutbytte består av 7 millioner fra Eidefoss og 663 441 kr fra Innlandet Energi Holding (Eidsiva). Likviditeten har vært god i hele 2023 og sammen med renteinntekter fra utlån til Eidefoss medførte dette 5,3 millioner i renteinntekter.

Finansutgiftene utgjør 20,6 millioner, en økning på 5,3 millioner sammenligna med 2022. Styringsrenta starta på 2,75 % i januar og endte på 4,5 % i desember. Dette medførte at renteutgiftene nesten dobla seg til 10,4 millioner i 2023.

Vi benytter reglene om minimumsavdrag på lån. Metoden sørger for at minimumsavdraget minst skal være lik avskrivningene justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på de avskrivbare anleggsmidlene. Store investeringer og nye regler for beregning har medført at avdragene nå utgjør en kostnad på 10,2 millioner.

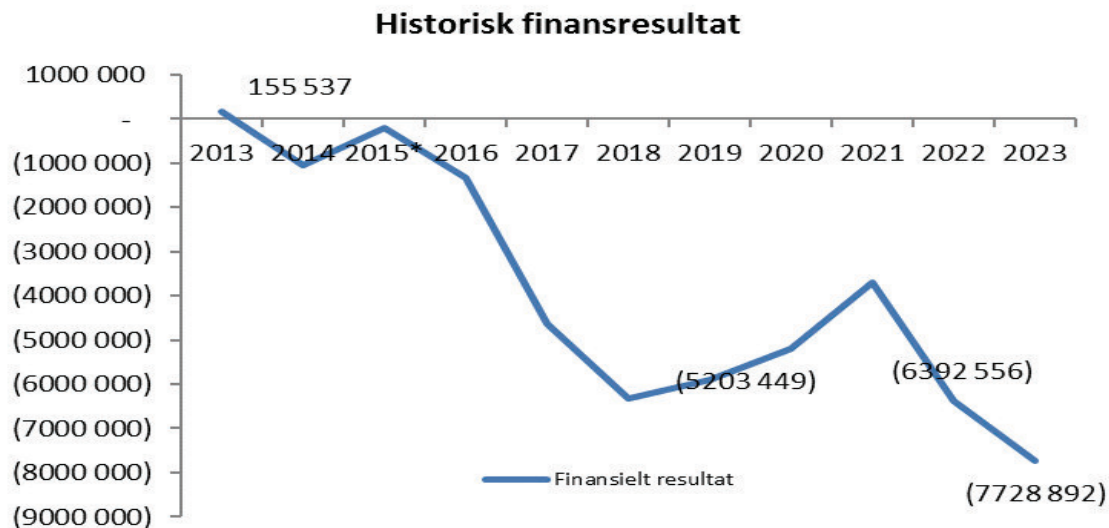
Netto finans viser et underskudd på 7,7 millioner som er en økning på 1,4 millioner sammenligna med 2022.

Finansresultatet til Lesja kommune har endra seg betydelig. Denne endringen blir belastet driftsregnskapet. Lave renter har tidligere kompensert for reduserte inntekter. Det ligger betydelige låneopptak inne i økonomiplanen framover og rentenivået blir avgjørende for kommunens økonomiske handlingsrom.

Eidefoss signaliserer økte utbytter framover, dette vil bedre situasjonen og være med å kompensere for renteoppgangen.

Lånegjelda er betydelig og låser Lesja kommune sitt økonomiske handlingsrom. Vi må derfor forvente moderate finansinntekter, økte finanskostnader og tilsvarende svake finansielle resultat i årene framover. Fokus på reduksjon av gjeld vil være en fornuftig strategi for å sikre fremtidig handlingsrom.

Fig. 6 Historisk finansresultat

Balansen

Balansen viser kommunens eiendeler, gjeld og egenkapital.

Oversikt - balanse	Regnskap 2023	Regnskap 2023	Bevegelse
EIENDELER			
A. Anleggsmidler	929 245 287	883 784 421	45 460 866
1. Faste eiendommer og anlegg	500 846 558	482 798 492	18 048 066
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	4 173 742	5 066 735	-892 992
1. Aksjer og andeler	20 318 154	19 262 621	1 055 533
3. Utlån	37 045 081	37 784 613	-739 532
IV. Pensjonsmidler	366 861 751	338 871 960	27 989 791
B. Omløpsmidler	146 470 695	126 009 800	20 460 895
I. Bankinnskudd og kontanter	98 586 013	100 008 999	-1 422 986
1. Kundefordringer	8 659 097	6 107 353	2 551 744
2. Andre kortsiktige fordringer	15 020 342	12 642 657	2 377 684
3. Premieavvik	24 205 243	7 250 790	16 954 453
Sum eiendeler	1 075 715 982	1 009 794 221	65 921 761
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital	401 124 449	374 576 080	26 548 369
1. Disposisjonsfond	66 742 687	52 263 425	14 479 262
2. Bundne driftsfond	27 780 329	25 818 100	1 962 229
1. Ubundet investeringsfond	119 309	9 119 309	-9 000 000
2. Bundne investeringsfond	1 898 869	1 740 390	158 479

1. Kapitalkonto	305 718 983	286 770 585	18 948 398
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-50 535	-50 535	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	-1 085 193	-1 085 193	0
D. Langsiktig gjeld	629 519 266	599 766 890	29 752 376
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	267 980 845	260 153 951	7 826 894
II. Pensjonsforpliktelse	361 538 421	339 612 939	21 925 482
E. Kortsiktig gjeld	45 072 267	35 451 251	9 621 017
1. Leverandørgjeld	18 757 121	10 042 308	8 714 813
4. Annen kortsiktig gjeld	26 315 146	25 408 943	906 203
Sum egenkapital og gjeld	1 075 715 982	1 009 794 221	65 921 761
F. Memoriakonti	0	0	0
I. Ubrukte lånemidler	5 992 962	2 753 054	3 239 908
II. Andre memoriakonti	5 682 577	6 046 938	-364 361
III. Motkonto for memoriakontiene	-11 675 539	-8 799 992	-2 875 547

Balansen har økt med totalt 65 millioner i 2023. Det er hovedsakelig investeringer, pensjonsmidlene og premieavvik som står for hele økningen på eiendelsiden. Nedenfor ser vi nærmere på utvalgte områder av balansen.

Fond

Oversikt fond	Beholdning pr 01.01.2023	Avsetninger	Bruk	Beholdning pr 31.12.23
Bundne driftsfond	25 818 101	8 842 688	6 880 458	27 780 331
Disposisjonsfond	52 263 424	14 479 262	0	66 742 686
Bundne investeringsfond	1 740 390	158 479	0	1 898 869
Ubundne investeringsfond	9 119 308	0	9 000 000	119 308
Sum alle fond	88 941 223	23 480 429	15 880 458	96 541 194

Samla styrkes kommunens fond med 8 millioner i 2023.

Disposisjonsfondet øker til 66 millioner. Dette utgjør 22 % av driftsinntektene. Vær oppmerksom på at inne her ligger oppspart premieavvik på til sammen 24,2 millioner. Dette vil påvirke framtidige netto driftsresultat negativt (amortisering) og disposisjonsfondet tilsvarende. Korrigerer vi disposisjonsfondet for premieavviket reduseres det til 42,5 millioner, 13 % av driftsinntektene.

Gjeld.

År	2019	2020	2021	2022	2023
Brutto lånegjeld	256 729 962	249 023 596	256 322 300	260 153 951	267 980 845
Utlån	36 373 633	36 594 912	36 017 611	37 784 613	37 045 081
Ubrukte lånemidler	8 039	1 044 845	4 555 254	2 753 054	5 992 962
Netto lånegjeld	220 348 290	211 383 839	215 749 435	219 616 284	224 942 802
Brutto driftsinntekter	243 572 930	245 304 510	265 921 651	283 723 928	307 661 880
Antall innbyggere 31.12.	1 975	1 980	1 986	1 966	1 983
Brutto lånegjeld i % driftsinntekter	105 %	102 %	96 %	92 %	87 %
Netto lånegjeld i % driftsinntekter	90 %	86 %	81 %	77 %	73 %
Brutto lånegjeld pr innbygger	129 990	125 769	129 065	132 327	135 139
Netto lånegjeld pr innbygger	111 569	106 760	108 635	111 707	113 436

Brutto lånegjeld er langsiktige lån fra finansinstitusjoner og er grunnlaget for rente og avdragsutgifter som belastes driftsregnskapet. Utlån består av et langsiktig lån til Eidefoss, på 30 millioner, og andre utlån ifb med startlånordningen.

I 2023 ble det tatt opp 18,5 millioner i nytt lån. Redusert for avdrag er brutto lånegjeld økt med 7,8 millioner.

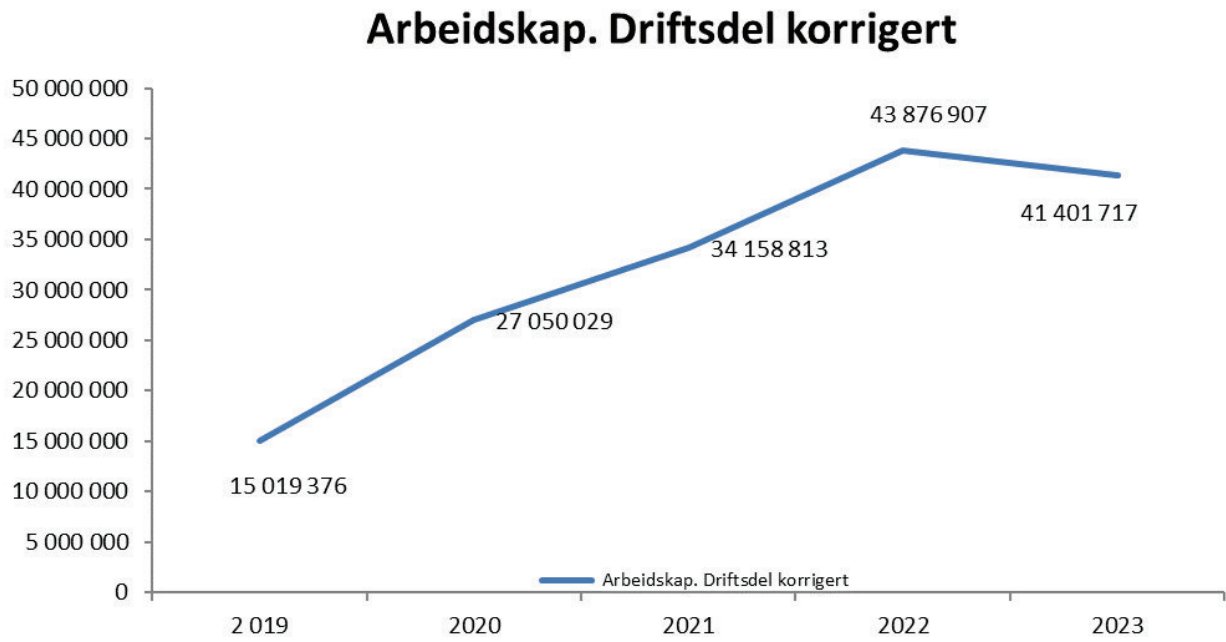
Arbeidskapital (finansiering)

Med finansiering mener vi måten kommunen har skaffet kapital på, og hvordan denne kapitalen er anvendt. Arbeidskapital er det mest sentrale måltallet når vi skal vurdere dette.

Arbeidskapital	2022	2023
Omløpsmidler	126 009 799	146 470 695
Kortsiktig gjeld	-35 451 250	-45 072 267
Arbeidskapital	90 558 549	101 398 428
Ubrukte lånemidler	-2 753 054	-5 992 962
Bundne fond	-27 558 490	-29 679 198
Ubundne investeringsfond	-9 119 308	-119 308
Udisponert resultat investering		
Arbeidskapital driftsdel	51 127 697	65 606 960
Korleksjoner balanseført premieavvik:	-7 250 790	-24 205 243
Arbeidskap. Driftsdel korrigerert	43 876 907	41 401 717

Arbeidskapital er på totalt 101 millioner som er 11 millioner bedre enn 2022. Arbeidskapital for driftsdelen er på 65 millioner. Korrigerer for premieavviket (ikke likvid inntekt) er den 41 millioner. En reduksjon på 2,4 millioner ift 2022. Arbeidskapitalen er betydelig forbedret de siste årene.

Fig. 7 Arbeidskapital driftsdel korrigeret

Styrka fond og likviditet gir oss et handlingsrom til å redusere den langsiktige gjelden. Reduseres denne vil det medføre reduserte rente- og avdragsutgifter i driftsregnskapet framover.

Investeringer

Rapporten nedenfor viser brutto investeringer pr prosjekt mot korrigert budsjett 2023.

Prosjekt		Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik
0146	Regiondata	225 064	478 000	-252 936
0173	Brannsikring kommunale bygg	661 138	200 000	461 138
0179	Vann Joramo	500 731	1 000 000	-499 269
0182	VA-ledning Aaheim Lesjaskog	-565 933	-565 000	-933
0185	Barnehage Kyrkjebygda	220 659	170 000	50 659
0203	Vann Bjorli	480 127	500 000	-19 873
0204	Kloakk Bjorli	338 927	500 000	-161 073
0228	Trafikksikkerhetstiltak	0	100 000	-100 000
0234	Oppgradering veier	2 629 159	4 000 000	-1 370 841
0254	Renovering kommunehus	20 833 295	22 800 000	-1 966 705
0258	Lesja sentrum (fra 2014)	2 500 000	1 500 000	1 000 000
0269	Overtakelse VA-anlegg fra Bjorli	26 709	26 700	9
0282	Gamle Kongevei hyttegrend VA	142 897	142 000	897
0283	Breibåndsutbygging Lesja	995 039	1 000 000	-4 961
0286	Oppgradering av bygninger/EN	549 113	1 000 000	-450 887
0291	Overtakelse vei i Søre-Morken	31 406	31 300	106
0292	Overtakelse VA-anlegg fra Thø	84 253	26 100	58 153
0297	Bjorli høgdebasseng gjenopppl	80 000	0	80 000
0301	Overtakelse av VA Solsiden hyt	52 707	-5 800	58 507
0302	Overtakelse VA Bjorli Nord Ves	122 043	-13 600	135 643
0303	Ombygging renseanlegg Bjorli	0	500 000	-500 000
0304	Overtakelse VA Bjorli Nord Ves	103 290	-11 700	114 990
0309	Sanering ledningsnett vann	604 009	200 000	404 009
0310	Sanering ledningsnett avløp	292 095	500 000	-207 905
0317	Bytting av PS 2 Bjorli	800 000	800 000	0
0321	Dagsturhytte Rånåkollen	123 691	300 000	-176 309
0323	Lesja skole, maskiner sløyd	227 739	200 000	27 739
0326	Vannforsyning Bjorli	121 057	500 000	-378 943
0327	Bjorli renseanlegg - nytt	968 331	1 050 000	-81 669
0328	Vannforsyning Lesja	290 889	300 000	-9 111
0332	Renovering gardrober Lesjasko	1 227 467	1 000 000	227 467
0333	Prosjektering / renovering svø	441 153	500 000	-58 847
0335	Kjøp av tomter Lesja boligfelt	600 000	900 000	-300 000
0345	Ombygging Herredshus	4 613	0	4 613
	SUM	35 711 668	39 628 000	-3 916 332

I løpet av 2023 har kommunen gjennomført investeringer på til sammen brutto 35,7 millioner.

Avviket mot regulert budsjett ble 3,9 millioner.

Gjennomføring av investeringene iht til budsjett og tidsplan har vært utfordrende over flere år, også i 2023. Det må aktivt jobbes for å forbedre leveransene på dette området. Alternativet er å redusere ambisjonene innenfor investering.

Likestilling.

Alle arbeidsgivere er gjennom lov pålagt å arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og for å hindre diskriminering på grunnlag av kjønn, etnisitet og/eller funksjonsevne.

Det er skjev kjønnsfordeling på nær sagt alle områder og da særlig innen oppvekst og pleie/omsorg.

I ledergruppa ved slutten av 2023, var det 5 personer, av disse var 2 kvinner.

Hva kan gjøres for å få til bedre kjønnsbalanse i kommunen?

Stillinger utenom ledelsen: Oppfordre det underrepresenterte kjønn til å søke.

Stillinger på avdelingsledernivå: Arbeide for å legge til rette for begge kjønn.

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte, hoved- og bistillinger i Lesja Kommune.

Menn i Lesja kommune, tjener i 2023 1,9 % (8,7 % i 2022) mer enn kvinner, men ikke påvist signifikant skjevhet ved likt arbeid. Gapet mellom lønn kvinner og menn, har blitt redusert over tid.

Endring 01.12.2022- 01.12.2023	Grunnlønn	Endring i Grunnlønn	Ansatte	Årsverk
Kjønn	2023	2023 (2022)	2023 (2022)	2023 (2022)
Kvinner og menn	47 656	4,7% (4,9%)	273 (272)	216 (213)
Kvinner	47 245	5,3% (5,0%)	233 (234)	180 (179)
Menn	49 704	1,9% (4,0%)	40 (38)	36 (35)

Antall årsverk er økt med 3 fra 2022 til 2023 (PAI-registeret).

Ufrivillig deltid

Lesja kommune arbeider for å redusere andelen av ufrivillig deltid.

I og med at det er mange kvinner tilsatt innen pleie og omsorg og der er det mest ufrivillig deltid, er det langt flere kvinner enn menn i Lesja kommune, som har ufrivillig deltid.

Tiltak i retningslinjene for reduksjons av ufrivillig deltid, som ble vedtatt i 2015, er brukt i noen grad.

Det ble foretatt kartlegging av ufrivillig deltid pr 30.11.21. Ufrivillig deltid utgjør 3,0 årsverk fordelt på 12 ansatte. Det vil bli foretatt nye kartlegging av ufrivillig deltid i andre kvartal 2024.

Seniorpolitikk

I 2021 ble det utarbeidet nye seniortiltak etter at de lokale tiltakene som gikk på økt lønn/ekstra fri ble faset ut i 2020. I 2023 gikk 3 (10 i 2022) ansatte av med pensjon.

Sjukefravær 2023 (Tall hentet fra Visma HRM)

Sjukefravær Sjukefraværet (egenmeldt og sykmeldt)	2023	2022
Totalt	7,6%	7,6 %
Korttids (1-16 dager)	1,7%	2,1%
Langtids (17 dager og mer)	6,0%	5,5 %
Sjukefraværet utgjør i årsverk	17,47 årsverk	18,1 årsverk

Sjukefraværet for 2023 har en liten nedgang, målt i årsverk. (0,63 årsverk) sammenlignet med 2022. Målet iht lokal handlingsplan innen IA, er 5% eller lavere sjukefravær. Med 7,6 %, ligger vi 2,6 % over målet i handlingsplanen.

Lesja kommune har godt samarbeid med NAV lokalt og bedriftshelsetjenesten Falck.

Fravær pga sjuke barn (økning på 9,5 dagsverk sammenlignet med 2021):	Dager 2023	Dager 2022
Totalt fravær	257	168
Kvinner	213	31
Menn	44	199

Etiske retningslinjer

Etiske retningslinjer ble vedtatt i 2014 (K-20/14). Dette reglementet er pr. dato under revidering. Kommunen kan rådføre seg med det etiske rådet sentralt i KS om det er spørsmål eller behov for avklaringer.

Konklusjon årsberetning og disponering.

Økonomiske handlingsregler	2020	2021	2022	2023
Netto driftsresultat	3,7 %	6,9 %	2,1 %	7,4 %
Økonomisk buffer fond	12,7 %	17,7 %	18,4 %	22 %
Rente og avdragsbelastning	2,1 %	1 %	2,3 %	3 %
Netto lånegjeld	86 %	81 %	77 %	73 %

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2023 ble de økonomiske handlingsreglene justert.

Netto driftsresultat:	3 % -> 1,75 %
Disposisjonsfond:	Uendra, minimum 10 %
Rente og avdragsbelastning:	3 %-> 6 %
Netto lånegjeld:	70 %-> 110 %

I 2023 fikk vi et netto driftsresultat på 7,4 % og et korrigert netto driftsresultat på - 0,8 %. Avviket her er høyt og skyldes premieavviket og strømkjøpsavtalen (EF+). Det er korrigert netto driftsresultat som gir det mest korrekte bildet av driften i 2023. Budsjettet for 2023 ble vedtatt med stor usikkerhet på flere områder. Statsbudsjettet er grunnlaget når kommunen legger sine årsbudsjetter. Statsbudsjettet er justert betydelig i 2 omganger i 2023. Lesja fikk en nedgang i skatteinntekter på 0,7 % mens landet hadde en vekst på 4,7 %. Lesja ligger på 82 % av skatteinntektene i landet. Av våre nabokommuner er det kun Skjåk som ligger over oss. Premieavviket var rekordhøyt på hele 16,9 millioner, framtidig amortisering (kostnadsføring) medfører 2,4 millioner i årlige kostnader. EF+ avtalen som gjelder innkjøp av strøm gav oss en gevinst på hele 6,3 millioner, avtalen er avslutta i 2023. Det er disse to postene som hovedsakelig gir oss et positivt resultat i 2023 og resultatet skyldes da i stor grad engangsinntekter.

Overforbruket på tjenesteområdene er utfordrende. Uten engangsinntektene ville driftsresultatet blitt 0,5 %. Det må derfor legges opp til tett oppfølging av kostnadene framover.

Disposisjonsfondet styrkes til 22 %. Korrigerer vi for premieavviket er fondet på 13 %, dette er 3 % over vedtatt minimumsnivå på 10 %.

Rente og avdragsbelastningen (netto finans) utgjør 3 % av driftsinntektene. Styringsrenta har økt fra 2,75 % til 4,5 % i desember 2023. Dette har medført en lånerente på ca 5,5 %. Markedet forventer en reduksjon av styringsrenta på slutten av 2024.

Netto lånegjeld utgjør 73 % av driftsinntektene. Gjelda har økt med 7,8 millioner i 2023 og er totalt på 267 millioner. Dette er under målsettingen om at gjelda skal utgjøre maksimalt 110 % av driftsinntektene.

Sjukefraværet er uendra på 7,6 %. Dette utgjør 17,4 årsverk. Det må jobbes systematisk og målretta mot en redusering i 2024. Det må jobbes kontinuerlig med å inneha et lavest mulig sykefravær.

Økonomisk oversikt - drift	Regnskap 2023	Budsjett 2023	Avvik	Regnskap 2022
24 Netto driftsresultat	22 752 091	6 367 867	16 384 224	6 024 314
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	6 310 600	6 310 600	0	1 113 140
26 Avsetninger til bundne driftsfond	8 842 688	6 380 000	2 462 688	9 597 882
27 Bruk av bundne driftsfond	-6 880 458	-6 607 500	-272 958	-9 652 792
28 Avsetninger til disposisjonsfond	14 479 262	314 767	14 164 495	5 016 303
29 Bruk av disposisjonsfond	0	-30 000	30 000	-50 218
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	22 752 091	6 367 867	16 384 224	6 024 314

Fra og med 2021 blir regnskapet avsluttet iht til ny regnskapsforskrift som har sitt utspring fra ny kommunelov. Forskriften medførte flere endringer inkludert hvordan regnskapet skal oppstilles (vises). Blant annet gikk man vekk fra den tradisjonelle oppstillingen av disponering av netto driftsresultat hvor man beregnet et mer- eller mindreforbruk.

Av årets netto driftsresultat på 22,7 millioner avsettes 14,4 millioner til disposisjonsfond og 6,3 millioner overføres til investeringsregnskapet. Det avsettes 8,8 millioner til bundne driftsfond og brukes 6,8 millioner fra bundne driftsfond.

Styrking av fond sammen med god likviditet gir oss økonomisk handlefrihet framover.